

**Universiteit
Leiden**
The Netherlands

My country: Europe

Steensma, H.

Citation

Steensma, H. (1988). My country: Europe. *Bestuurskundige Berichten*, 3(1), 22-23. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233105>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](#)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233105>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

MY COUNTRY : EUROPE

Door Hans Steensma

Droom of werkelijkheid?

Met de B.I.L. op excursie. Brussel inter Luxemburg. Over de kennismaking met een monster: Leviathan Europae. Het enige monster op aarde dat niet bestreden wordt om het onthoofden, maar dat verdedigd wordt om het te laten groeien.

"1992 is the solemn date. The Mission of the Great Market will be fulfilled", zegt de heer Lund, directeur-generaal Voorlichting bij de Europese Commissie in Brussel.

Cees-Ben Velzen, jurist uit Leiden, werkzaam bij het Economisch en Sociaal Comité, heeft óók een duidelijke mening. Gevraagd naar een mogelijke totstandkoming van één interne markt in 1992: "Ik geloof er geen barst van!"

Voilà, twee uitspraken uit het zelfde Brussel. Het Brussel van de twee gezichten, hoofdstad en symbool van een verdeeld Europa.

Nota Bene. Bestuurskundestudenten vormen niet bepaald het gemakkelijkste gehoor voor de voorlichters van de verschillende instituties van de Europese Gemeenschappen (E.G.). Vol klokken en idealen roept hun bezoek meer vragen op dan het beantwoordt. De idee "Europa" vervalt tot een vaag gevoel.

Opnieuw Lund, de aimabele Deen die in knødde-Engels een warm pleidooi houdt voor Europese eenwording op alle fronten. De Gemeenschappelijke Markt kan al niet meer stuk. Er is sprake van een "irreversible movement". "Het landbouwbeleid is succesvol (?) evenals de lancering van de Ariane (eindelijk!), ja zelfs ERASMUS is geslaagd te noemen (0 ja?)". Inspelend op de herkomst van zijn gehoor gaat Lund verder: "Europa is als één groot boeket bloemen, ha, ha. Met de invoering van de ECU (European Currency Unit) dient de geldpolitiek van de deelstaten op elkaar afgestemd te worden. Zo'n afstemming heeft tot gevolg dat de ECU de dollar overtreft. Dit is een aanwijzing dat de Europese economie sterker is dan de Amerikaanse".

De Europese Politieke Samenwerking is zijn stokpaardje. "Lange tijd was de EG een economische reus en een politieke dwerg. Politieke zeggenschap ontbrak bij gebrek aan een gezamenlijk optreden. Europa dient een eigen rol te spelen op het wereldtoneel, zoals onlangs in zake Nicaragua en het Midden-Oosten".

Lunds idealistische kijk op integratie bereikt zijn hoogtepunt in zijn gloedvol betoog over mogelijke aansluiting van Oostbloklanden bij de E.G. Hij citeert Gorbatsjov: "Europa, het gemeenschappelijke huis waarin wij wonen". Lunds conclusie luidt als volgt: "Bundeling van economische en politieke macht in Europa leidt tot superioriteit over de USA en de USSR. Op het gebied van de buitenlandse politiek zijn de eerste resultaten bereikt in de vorm van de bezoeken van koning Hussein van Jordanië en president Mubarak van Egypte. Het Utopia van de "Founding Fathers" wordt langzaam maar zeker werkelijkheid".

De eerste barsten in het Europese Utopia ontstaan tijdens de voordracht van een diplomaat bij de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging in Brussel. Enigszins verlaat van een partijtje squash, maakt de tweede ambtelijke secretaris duidelijk dat de EG toch wel een strikt economisch karakter dragen. "Iedere lidstaat houdt zijn eigen financiële belangen angstvallig in het oog. Nederland niet in het minst. Het is een pure centenkwestie. Even later laat hij zich de volstrekt a-diplomatieke opmerking ontvallen, dat "Onze Minister van Buitenlandse Zaken zich niet inspant voor een Europese Eenwording, maar voor een voltooiing van een Gemeenschappelijke Markt in '92". Terug in zijn rol als diplomaat ziet hij de voortgang van de EG met "professioneel optimisme" tegemoet.

De brede marges van de diplomatiek zwakken de ernst van de uitspraken af. Alles is nog mogelijk, maar optimisme blijkt het toverwoord te zijn, waarmee de toekomst van de EG veilig gesteld dient te worden.

Waarom heeft het Europees Parlement dan toch te klagen?

Volgens mevrouw E.Boot, CDA-Europarlementariër, is er een duidelijke "paradox" waarneembaar tussen de optimistische plannen van de Europese Commissie en de praktijk van het integratieproces in de EG. "Er zijn nog zoveel drempels te nemen en de procedures zijn zó tijdrovend, dat ik grote vraagtekens heb bij de realisering van de Gemeenschappelijke Markt in 1992", aldus Boot.

Vraagtekens heeft óók Cees-Ben Velzen, de beleidsmedewerker van het ESC. Hij zet deze niet alleen bij de Europese integratie in het algemeen, maar ook bij het nut van de inbreng van zijn eigen Comité. "Wat is nu de meetbare invloed van een advies met een specifiek technisch karakter als het toegestane geluidsniveau van een bromtoel?" Als internationaal-juridisch expert voorspelt hij weinig goeds voor een flexibele invoering van de Gemeenschappelijke Markt. Het document dat de basis moet zijn voor een verbeterde vooruitgang, de Europese Akte (1986), is een "juridisch monstrum".

Enfin, Velzens wordt goed ontvangen. Wat een heerlijke eerlijkheid!

Van Brussel naar Luxemburg. Op de Kirchberg is een heus olympisch dorp gevestigd voor gebruik door de verschillende EG-delegaties. De behuizing van de verschillende instituties doet een smetteloze output vermoeden.

Een bezoek aan het Europees Hof van Justitie maakt nog eens duidelijk dat de EG aan elkaar hangt bij de gratie van talloze verdragen. Europese groei betekent een toename van de stapel documenten en uren vertaalwerk.

'Leiden' doet 't goed bij de EG. Bij de Europese Investerings Bank zit alweer een voorlichter uit de sleutelstad. Ditmaal een cultureel-antropoloog. (Er is dus nog hoop). Hij is 'chef de cabinet' van voormalig onderwijsminister Pais, die nu één van de vice-presidenten van de EIB is. Aan het gebruik van de ECU zitten toch méér haken en ogen dan Lund van de Europese Commissie had gedacht.

Tot besluit van de kennismaking op limonadevisite bij het Europees Parlement in Luxemburg. Hoogtepunt is hier vanzelfsprekend het bezoek aan de enorme vergaderzaal, die nooit als vergaderzaal wordt gebruikt. Het ledigste voorbeeld van Europese coördinatie.

Daarnaast is er een lezing, beter gezegd college, van een vakgenoot, Kees Geers, die uit de noten in het Leerboek Bestuurskunde van Van Braam.

In een genuanceerde analyse schetst hij de voorlopige resultaten die bereikt zijn sinds de invoering van de Europese Akte. Die vallen tegen. Geers constateert een "gat in de democratie" en er is volgens hem sprake van een "krakende besluitvorming". Gelukkig is er een wetenschappelijke verklaring voor het ontmoedigende tempo van de Europese vooruitgang.

Aangenaam kennisgemaakt te hebben, maar.....wie bent U eigenlijk?

De voorlichtingstentakels van het monster Europa geven te zwakke prikkels af om nu blij naar huis te gaan. Het gemeenschappelijke huis moet nog gebouwd worden. Voorlopig rest er niets anders dan:

My country: the Netherlands.